

СТИВЪН КИНГ
ЧОВЕКЪТ, КОЙТО НЕ СЕ
РЪКУВАШЕ

Превод от английски: Мария Парушева, —

chitanka.info

Стивънс сервира напитките и малко след осем в онази мразовита зимна нощ, повечето от нас се оттеглиха в библиотеката. Известно време никой нищо не каза, единствените звуци бяха пращането на огъня в камината, приглушеното почукване на билиардните топки, а отвън пронизителният писък на вятъра. И все пак тук вътре на № 249 — 35-та Източна улица бе достатъчно топло.

Спомням си, че Дейвид Адли бе от дясната ми страна онази нощ, а Емлин МакКарън, който ни бе разказвал веднъж ужасяваща история за една жена, която родила при доста необичайни обстоятелства, бе от лявата ми страна. До него бе Йохансен, със своя „Уол Стрийт Джърнъл“ свит в скута му.

Стивънс влезе с малък бял пакет и без никакво колебание го подаде на Джордж Грегсън. Стивънс е идеалният иконом, въпреки лекия си бруклински акцент (а, може би, поради него), но най-големият му плюс, поне според мен, е това, че той винаги знае на кого да даде пакета, в случай, че никой не го поиска.

Джордж го пое, без възражение и за миг остана неподвижен в стола си с висока облегалка, без да откъсва поглед от огъня, достатъчно голям, за да се опече на него едричък вол. Видях как за миг погледът му се спря върху надписа, изсечен в централния камък над камината: ВАЖНА Е ИСТОРИЯТА, А НЕ КОЙ Я РАЗКАЗВА.

Той разкъса пакета със старите си, треперещи пръсти и хвърли съдържанието му в огъня. За миг пламъците се превърнаха в дъга, чу се тих смях. Обърнах се и видях Стивънс, изправен в сянката до вратата към фойето. Бе хванал ръцете си зад гърба. Полагаше усилия лицето му да е безизразно.

Предполагам, че всички леко подскочиха, когато стържещият, леко раздразнителен глас, разкъса тишината. Е, поне аз подскочих.

— Виждам съм как убиват човек точно в тази зала — каза Джордж Грегсън, — въпреки че никой съд не би осъдил убиеца. Но в крайна сметка той сам се осъди — и стана свой собствен екзекутор!

Докато палеше лулата си, последва пауза. Около набръчканото му лице се понесе облак синкав дим и той замахна и загаси клечката с бавния театрален жест на човек, който има сериозни болки в ставите. Хвърли клечката в огнището и тя се приземи върху изпепелените останки на пакета. Проследи с поглед как пламъците обгарят дървото. Острите му сини очи гледаха замислено под рошовите посивели

вежди. Носът му бе голям и извит, устните му тънки и стегнати, раменете му бяха прегърбени и стигаха почти до тила му.

— Не ни тормози, Джордж! — изръмжа Питър Андрюс. — Изплюй камъчето!

— Няма страшно. Имайте малко търпение. — Всички ние трябваше да изчакаме, докато той запали лулата си. Когато дъното ѝ се покри с хубави въгленчета, той скръсти големите си, леко треперещи ръце върху едното си коляно и каза:

— Добре тогава. На осемдесет и девет съм, а това, което ще ви разкажа се случи, когато бях на двайсетина години. Във всеки случай беше през 1919 и аз току-що се бях върнал от Голямата война. Годеницата ми бе умряла пет месеца преди това, от инфлуенца. Тя беше само на деветнадесет и се страхувам, че пиех и играех карти много повече, отколкото трябва. Тя ме чака в продължение на две години нали разбирате, и през това време получавах по едно писмо всяка седмица. Предполагам разбирате защо така тежко преживявах всичко. Не бях религиозен, в окопите ми се струваше, че общите принципи и теории на Християнството са направо смешни, няхах и семейство, от което да получа подкрепа. Така че мога да кажа съвсем откровенно, че добрите ми приятели, които ми помогнаха да мина през това изпитание, почти не ме напуснаха. Те бяха петдесет и три (повече, отколкото има един среден човек!): петдесет и две карти и бутилка уиски „Къти Сарк“.

Бях се настанил в стаите, в които и сега живея, на улица Бренън. Но тогава наемът бе много по-нисък и по полиците имаше много по-малко шишенца с лекарства, хапчета и илачи. Прекарвах по-голямата част от времето си тук, на № 249В, защото винаги се намираше по една игра покер.

Дейвид Адли го прекъсна и, въпреки че се усмихваше, струва ми се, че той въобще не се шегуваше.

— А Стивънс беше ли тук по онова време, Джордж?

Джордж погледна към иконома.

— Ти ли беше Стивънс или е бил баща ти?

Стивънс си позволи една едва доловима усмивка.

— Тъй като 1919 е била преди повече от шестдесет и пет години, господине, значи е бил дядо ми, ако позволите.

— Имаш пост, който се предава по наследство, така ли да приемем? — каза Адли замислен.

— Както искате го приемете, господине — отвърна Стивънс тихо.

— Като се замисля сега — каза Джордж, — намирам поразителна прилика между теб и твоя... дядо ли каза, Стивънс?

— Да, господине, така казах.

— Ако ви сложат един до друг, ще ми бъде много трудно да кажа кой кой е... но това няма никаква връзка, нали?

— Не, господине.

— Бях в игралната зала — точно зад онази малка врата там — и си редях един пасианс, когато се срещнах за първи път с Хенри Брауър. Бяхме четирима души, готови да играем покер, трябваше ни само пети, за да тръгнат нещата. Когато Джейсън Дейвидсън ми каза, че Джордж Оксли, петият, с когото обикновено играехме, си счупил крака и бил в гипс, на легло, по всичко изглеждаше, че тази вечер няма да има игра. Тъкмо си представях как ще завърша вечерта, без да имам с какво друго да се отвлека от мрачните си мислите, освен пасианси и размътващо мозъка количество уиски, когато един човек в другия край на залата каза с приятен глас:

— Ако става дума за покер господо, аз с удоволствие ще изиграя една игра, ако вие нямате никакви възражения.

Дотогава той бе скрит зад един брой на вестник „Уърлд“, така че, когато погледнах нататък, го видях за първи път. Той бе млад човек със състарено лице, ако разбирате какво искам да кажа. Някои от белезите на лицето му бях започнал да забелязвам и аз по своето лице, след смъртта на Розали. Някои, но не всички. Въпреки, че той бе на не повече от двадесет и осем години, това се виждаше от косата, ръцете му и походката му, на лицето му бе изписан богат жизнен опит, а очите му, които бяха много тъмни, изглеждаха не просто тъжни, те бяха направо отчаяни. Той беше направо красавец, с къси подстригани мустачки и тъмноруса коса. Носеше елегантен кафяв костюм, най-горното копче на ризата му бе разкопчано.

— Казвам се Хенри Брауър — каза той.

Дейвидсън веднага се втурна към него, за да се ръкува, всъщност той изглеждаше така, сякаш всеки момент ще грабне ръката на Брауър. Тогава се случи нещо странно — Брауър пусна вестника си и дръпна

ръцете си така, че да не могат да ги пипнат. На лицето му се изписа ужас.

Дейвидсън спря объркан, повече смутен, отколкото ядосан. Той самият бе на двадесет и две — Боже, колко млади сме били всички тогава — и беше малко зелен.

— Извинете ме — каза Брауър напълно сериозно, — но аз никога не се ръкувам!

Дейвидсън премигна.

— Никога? — каза той. — Колко странно. И защо не? — Е, аз ви казах, че той беше малко зелен. Брауър прие нещата по най-добрия възможен начин, с открита (но доста разтревожена) усмивка.

— Тъкмо се връщам от Бомбай — каза той. — Това е едно особено, претъпкано, мръсно място, пълно с болести и зарази. Хиляди лешояди крачат важно по самите градски стени. Бях там в едно търговско представителство в продължение на две години и съм развил у себе си ужас от западния обичай да се ръкуват хората. Зная, че това изглежда глупаво и невъзпитано, но не мога да го превъзможна у себе си, така че ще ви бъда задължен, ако го приемете без неприятни чувства...

— Само при едно условие — каза Дейвидсън с усмивка.

— И какво е то?

— Само ако дойдете до масата и изпиеете една чаша от уискито на Джордж, докато ида да повикам Бейкър, Френч и Джак Уайлдън.

Брауър му се усмихна, кимна и прибра вестника си. Дейвидсън направи кръгче с палец и показалец, после хукна да търси другите. Ние с Брауър се приближихме до облицованата със зелено маса, а когато му предложих питие, той отказа с благодарност и си поръча една бутилка за себе си. Помислих си, че това може да е свързано със странния му навик и нищо не казах. Познавам хора, чийто ужас от микроби стига до там, че и по-далече... а може би и много от вас познават такива хора.

Няколко души кимнаха в знак на съгласие.

— Тук е приятно — каза Брауър замислено. — Откакто се прибрах от чужбина, избягвам всякакви връзки. Не е хубаво за един мъж да е сам. Мисля си, че и за най-саможивите мъже би било ужасно наказание да са откъснати от естествените човешки контакти! — той каза това странно натъртвайки и аз кимнах. Бях изпитвал такава

самота в окопите, обикновено нощем. Изпитах я отново, още по-остро, след като научих за смъртта на Розали. Усетих как чувствата ми към него се затоплят, въпреки съдържаната му ексцентричност.

— Бомбай сигурно е забележително място — казах аз.

— Забележително и ... ужасно! Там има неща, за които дори не сме сънували в нашата философия. Реагират на колите по много забавен начин — когато ги видят, децата се дръпват страхливо назад, а после тичат след тях по няколко пресечки. Те смятат че самолетите са нещо ужасяващо и неразбираемо. Разбира се, ние американците възприемаме тези изобретения съвсем невъзмутимо, дори с безразличие, но аз Ви уверявам, че моята реакция бе точно като тяхната, когато видях на един ъгъл как просяк гълта цял пакет стоманени игли и после ги изважда, една по една, от отворените рани по върховете на пръстите си. Това е нещо, което жителите на тези райони възприемат като даденост.

— Може би — добави той мрачно — тези две култури никога не е трябвало да се смесват, а всяка е трябвало да пази своите чудеса за себе си. За един американец като вас и като мен, да изгълтаме пакет игли би довело до бавна ужасна смърт. А що се отнася до колите... — Той замълча и на лицето му се появи хладно, помръкнало изражение.

Тъкмо щях да отвърна, когато се появи Стивънс с бутилката скоч за Брауър и веднага след него дойде Дейвидсън, заедно с другите.

Дейвидсън изпревари представянето, като каза:

— Всичко им казах за твоята малка особеност, Хенри, така че няма защо да се притесняваш. Това е Даръл Бейкър, онзи страшен на вид тип с брадата е Андрю Френч, и на последно място, но не най-маловажен е Джак Уайлдън. Вече познаваш Джордж Грегсън.

Брауър се усмихна и кимна към всеки от тях, вместо да се ръкува. Появиха се чипове за покер и три нови колоди карти, и играта започна.

Играхме в продължение на повече от шест часа и аз спечелих някъде към двеста долара. Даръл Бейкър, който не беше много добър играч, изгуби около осемстотин (все едно, че бълха го ухапала, баща му бе собственик на три от най-големите фабрики за обувки в Нова Англия), а останалите си поделиха загубата на Бейкър и всички получихме горе-долу по равно. Дейвидсън имаше няколко долара повече, а Брауър няколко долара по-малко. Въпреки това, за Брауър

никак не беше малко да има колкото другите, защото картите му бяха много лоши през по-голямата част от времето. Той бе много добър и в традиционното теглене на пет карти, и в по-новия вариант на играта със седем карти. Помислих си, че няколко пъти той спечели само с хладнокръвни блъфове, които аз самият бих се поколебал да опитам.

Забелязах едно нещо: въпреки, че той пи много — до момента, когато Френч се подготви да раздаде последната ръка, той почти бе изпразнил цялата бутилка — това по никакъв начин не се отрази на речта му, качеството на играта му не се влоши, и за миг не се отклони от фикс-идеята си за докосването на ръцете. Когато спечелеше мизата, не я докосваше, преди всички да са сложили чиповете си. Веднъж Дейвидсън си постави чашата доста близко до лакътя му, Брауър бързо се дръпна назад, за малко щеше да разлее собственото си питие. Бейкър го погледна учуден, но Дейвидсън подмина само с една забележка.

Джак Уайлдън бе споменал няколко минути по-рано, че по-късно сутринта го чака път до Олбъни и още едно раздаване ще му бъде достатъчно. Беше ред на Френч да раздава и той обяви игра със седем карти.

Спомням си тази последна ръка, така ясно както си спомням собственото си име, въпреки че ако трябва да кажа какво съм обядвал вчера и с кого съм обядвал, бих се затруднил много. Може би това е една от мистериите на старческата възраст, и въпреки това си мисля, че ако някой от вас бе гледал тази игра, и той би я запомнил завинаги.

При раздаването аз получих две малки купи и една голяма. Не мога да кажа нищо за Уайлдън или Френч, но Дейвидсън имаше асо купа, а Брауър — десетка спатия. Дейвидсън заложи два долара — лимитът беше пет — и теглихме още по веднъж. Аз изтеглих купа и ми станаха четири, а Брауър изтегли вале спатия към своята десетка. Дейвидсън беше извадил тройка, която не му оправя ръката, въпреки това хвърли три долара в мизата.

— Последна ръка — каза той весело. — Пуснете по нещо, момчета! Има една мома, която ме чака да излезем в града!

Ако някой ми беше казал, че тази реплика ще се появява често в съзнанието ми в невероятни моменти, до ден днешен, нямаше да му повярвам.

Френч ни раздаде за трети път по една карта. Не получих никакво подкрепление за моя флаш, но Бейкър, който губеше сериозно, успя да направи чифт — май от попове. Брауър беше получил двойка каро, която явно нямаше да му е от полза. Бейкър заложи лимита на своя чифт, а Дейвидсън бързо вдигна с още пет. Всички останаха в играта и получихме по още една карта. Аз изтеглих поп купа и си попълних флаша, Бейкър изтегли трета карта към чифта си, а Дейвидсън получи втори ас, който едва накара очите му да блеснат. Брауър получи дама спатия и, честно да си призная, не разбрах защо остана в играта. Картите му бяха толкова лоши, колкото и всичките му други карти през тази вечер.

Залозите започнаха да стават доста височки. Бейкър заложи пет, Дейвидсън вдигна пет, Брауър поиска да се свалят картите. Джек Уайлдън каза:

— Струва ми се, че моят чифт не е достатъчно добър — и си свали картите.

Аз поискат сваляне на десетките и вдигнах още десет. Бейкър и той извика и пак вдигна.

Няма да ви отегчавам, като ви описвам наддаването стъпка по стъпка. Само ще ви кажа, че имаше лимит от три наддавания на човек и Бейкър, Дейвидсън и аз и тримата направихме по три наддавания по пет долара. Брауър просто искаше всеки път да се свалят картите и вдигаше, като внимателно изчакваше всички да си отдръпнат ръцете, преди да остави своите пари. А в мизата имаше доста пари — малко повече от двеста долара — когато Френчи ни раздаде последната карта, обърната надолу.

Докато всички поглеждахме, последва пауза, въпреки че това не значеше нищо за мен, имах си ръката и от това, което виждах на масата, беше добра. Бейкър вдигна пет, Дейвидсън вдигна и всички зачакахме да видим какво ще направи Брауър. Лицето му бе леко зачервено от алкохола, той си беше свалил вратовръзката и разкопчал още едно копче, но изглеждаше съвсем спокоен.

— Приемам... и вдигам пет — каза той. Аз премигнах, защото бях почти сигурен, че той ще свали картите. И все пак картите, които имах ми казваха, че трябва да играя за победа, така че вдигнах пет. Играехме без лимит на вдиганията на последната карта, така че мизата се увеличаваше красиво. Аз спрях първи. Бях доволен че мога да

поискам сваляне, уверен, че някой трябва да има фул. След мен спря Бейкър, като внимателно премигваше от чифта асове на Дейвидсън, към мистичната боклукчива ръка на Брауър. Бейкър не беше сред най-добрите играчи на карти, но беше достатъчно добър, за да усети, че има нещо.

Дейвидсън и Брауър вдигнаха поне още десет пъти, може би и повече. Ние с Бейкър също бяхме увлечени, защото не искахме да се отказваме от значителните си капиталовложения. И на четиримата ни бяха свършили чиповете и върху купчината сега лежах зелени долари.

— Е, каза Дейвидсън, след поредното вдигане на Брауър. — Просто приемам. Ако това е било блъф, Хенри, наистина беше добър блъф. Но аз те победих, а Джек го чака дълъг път утре. — С тези думи той сложи петдоларова банкнота върху купчината и каза: — Плащам.

Не зная как са се чувствали другите, но аз почувствах облекчение, което не бе свързано с голямата сума пари, които бях сложил в мизата. Играта ставаше все по-жестока, и ако ние с Бейкър можехме да си позволим да изгубим, ако се стигнеше дотам, Джейсън Дейвидсън не можеше да си го позволи. Той едва свързваше двата края, живеейки от едно наследство, не много голямо, оставено от леля му. А Брауър — до каква степен можеше той да си позволи да загуби? Не забравяйте, господа, че до този момент на масата имаше не по-малко от хиляда долара.

Джордж замълча. Лулата му беше изгаснала.

— Е, и какво стана? — Адли се наведе напред. — Не ни измъчвай, Джордж. Ти ни изправи всичките на нокти. Или ни повали, или ни върни в нормално положение.

— Малко търпение — каза Джордж, съвсем невъзмутим. Той извади нова клечка кибрит, драсна я на подметката на обувката си, и запуфка лулата си. Ние чакахме напрегнато, без да говорим. Навън вятърът скърцаше и свиреше в стрехите.

Когато лулата се разпали и нещата изглеждаха наред, Джордж продължи:

— Както знаете, според правилата в покера, първи трябва да покаже картите си този, който е спрял да наддава. Той издърпа карта и я обърна така, че се видяха четири попа.

— Това ми оправя нещата — казах аз. — Флаш.

— Хванах те — каза Дейвидсън на Бейкър и показа двете си карти. Още два аса и станаха четири. — Отлично изиграно. — И той започна да придърпва към себе си огромните залагания.

— Почакай! — каза Брауър. — Той не се пресегна да хване ръката на Дейвидсън, както биха направили повечето хора, гласът му бе достатъчен. Дейвидсън спря и погледна и устата му зяпна — тя буквално зяпна и се отвори, сякаш мускулите се бяха превърнали във вода. Брауър бе обърнал и трите си карти и показа пълен флаш, от осмица до дама. — Предполагам това ти сразява асовете? — каза Брауър вежливо.

Дейвидсън първо почервения, после побледня.

— Да — каза той бавно, сякаш за първи път откри този факт. — Да, така е.

Какво не бих дал, за да разбера мотивацията на Дейвидсън за това, което последва. Той знаеше за абсолютната аверсия на Брауър към това да го докосват, човекът го бе показал по сто различни начина тази вечер. Може би Дейвидсън просто го беше забравил в своето желание да покаже на Брауър (пък и на всички нас), че може да приеме загубата и да се отнесе съвсем спортменски към такъв внезапен обрат. Нали ви казах, че той беше малко зелен и такива жестове бяха напълно в неговия стил. Той се държеше съвсем като пале, а палетата могат от време на време да хапят, когато ги предизвикат. Те не могат никого да убият, едно пале няма да се хвърли към гърлото, но много хора е трябвало да заплатят с шевове по пръста това, че твърде дълго са дразнили едно малко куче с пантоф или гумен кокал. Това също беше част от характера на Дейвидсън, доколкото го познавам.

Всичко бих дал, за да разбера, но в крайна сметка най-важни са резултатите, нали?

Когато Дейвидсън дръпна ръцете си от мизата, Брауър се протегна да го придърпа. В този момент лицето на Дейвидсън се озари от приятелско благоразположение и той дръпна ръката на Брауър от масата и здраво я стисна.

— Великолепна игра, Хенри, направо великолепна. Мисля, че досега...

Брауър го прекъсна с висок, женски писък, който прозвуча ужасяващо в мъртвата тишина на игралната зала и се отдръпна назад.

Чиповете и банкнотите се разпиляха във всички посоки, за малко масата щеше да се прекатури.

Ние всички замръзнахме при внезапния обрат на нещата и не можехме да се помръднем. Брауър залитна встрани от масата, с протегната напред ръка, като някаква мъжка версия на лейди Макбет. Беше побелял като мъртвец, а неподправения ужас, изписан на лицето му, просто не можеше да се опише. Усетих, че през тялото ми преминава такава кошмарна тръпка, каквато никога не бях изпитвал, дори и досега, даже когато ми донесоха телеграмата с новината за смъртта на Розали.

Тогава той започна да стене, един ужасен кух звук, като в крипта. Спомням си как си помислих: Боже господи, този е съвсем луд, а той промърмори нещо съвсем странно: Копчето... забравил съм копчето на колата... О, Боже, толкова съжалявам! — И той избяга по стълбите към централното фойе.

Аз първи дойдох на себе си. Скочих от стола си и хукнах след него, оставяйки Бейкър Уайлдън и Дейвидсън, седнали около огромната купчина пари, които Брауър беше спечелил. Те приличаха на статуи от времето на инките, които вардят племенното съкровище.

Външната врата продължаваше да се люлее напред-назад и когато изскочих на улицата видях, че Брауър е застанал на бордюра и безуспешно се опитва да хване такси. Когато ме видя, той се сви толкова нещастно, че не можах да не изпитам жал, премесена с учудване.

— Хей — казах аз. — Почакай! Много съжалявам за това, което направи Дейвидсън и съм сигурен, че не го е направил нарочно. Както и да е, ако трябва да си отидете заради това, значи трябва да си отидете. Но оставихте голяма сума пари, които трябва да си вземете.

— Не трябваше въобще да идвам — простена той. — Но имах такава голяма нужда от някакъв вид човешко общуване, че аз... аз... — Без въобще да помисля, протегнах ръка да го докосна — съвсем естествен жест на едно човешко същество към друго, което е нещастно — но Брауър се дръпна настрана от мен и извика: — Не ме пипайте! Един не стига ли? Боже господи, защо просто не умра.

Изведнъж трескавият му поглед се спря на едно бездомно куче, с хлътнали хълбоци и крастава, протритата козина, което вървеше от другата страна на пустата, утринна улица. Езикът на кучето бе

провиснал и то вървеше, предпазливо накуцвайки на три крака. Предположих, че търси кошчета за смет, за да ги събори и да тършува в тях.

— Онова там можеше да бъда аз — каза той умислено, сякаш на себе си. — Избягван от всички, принуден да се движи сам и да излиза навън само, когато всички други са сигурно заключени зад вратите. Безстопанствено куче!

— Хайде сега — казах аз малко строго, защото такива приказки силно намирисваха на мелодраматизъм. — Явно си преминал през някакъв ужасен шок и се е случило нещо, което съвсем е разстроило нервите ти, но през войната аз съм виждал хиляди неща, които...

— Не ми вярваш, нали? — попита той. — Смяташ, че съм обхванат от някаква истерия, нали?

— Приятелче, наистина не зная от какво си обхванат и от какво не си, но мога със сигурност да ти кажа, че ако останем тук, на влажния въздух и двамата ще се разболеем. Сега, ако нямаш нищо против, да се върнем заедно вътре, просто във фоайето, ако искаш, аз мога да помоля Стивънс да...

Очите му бяха толкова налудничави, че се почувствах ужасно неловко. В тях не бе останала нито една нормална искра и той ми напомняше само за изтощените от битките психопати, които биваха извозвани в каруци от бойното поле, тълпи мъже, с ужасни пусти очи, като отвори към ада, които мърмореха непрестанно.

— Искаш ли да знаеш, как един самотник реагира на друг? — попита ме той, без изобщо да обръща внимание на това, което му говорех. — Гледай сега и ще разбереш какво съм научил по чуждите земи.

Изведнъж той повиши глас и се провикна властно:

— Куче!

Кучето повдигна глава, погледна го предпазливо (едното му око блестеше диво, като бясно, а другото, бе покрито с ципата на катаракт). Изведнъж, то смени посоката и се приближи неохотно, накуцвайки, като пресече улицата и дойде при Брауър.

Не му се идваше, това поне бе ясно. То започна да вие и да ръмжи, подвивайки краставата си опашка между краката си. Но въпреки всичко се чувстваше привлечено от него. То дойде точно до краката на Брауър, после легна по корем, като скимтеше и трепереше.

Измършавелите му хълбоци се надигаха и хлътваха като ковашки мях, а здравето му око се въртеше страшно в орбитата си.

Брауър нададе отвратителен, отчаян смях, който понякога още чувам в сънищата си и клекна до него.

— Ето — каза той. — Виждаш ли? Усеща, че сме сродни души... — той посегна към кучето и то мрачно изръмжа. Оголи зъбите си.

— Недей! — извиках аз рязко. — Ще те ухапе!

Брауър не ми обърна никакво внимание. В светлината на уличната лампа лицето му беше отвратително сиво-синкаво. Очите му приличаха на черни дупки, прогорени в пергамент.

— Глупости — измънка той. — Глупости. Аз само искам да се ръкувам с него, така както твоят приятел се ръкува с мен! — Изведнъж той хвана лапата на кучето и я разтърси. То нададе страхотен вой, но не направи опит да го ухапе.

Изведнъж Брауър се изправи. Очите му малко се бяха прояснили и ако човек не обръщаше внимание на изключителната му бледост, той пак би могъл да мине за мъжа, който съвсем възпитано бе предложил да поиграе карти с нас.

— Сега тръгвам — каза той тихо. — Моля те, извини ме пред своите приятели и им кажи, че съжалявам, задето съм се държал така глупашки. Може би ще имам възможност някой път да изкупя вината си.

— Ние трябва да се извиним — казах аз. — А ти, забрави парите си? Това са повече от хиляда долара.

— О, да! Парите! — и устните му се изкривиха в една от най-горчивите усмивки, които някога съм виждал.

— Не се притеснявай, ела във фоайето — казах аз. — Ако обещаеш да почакаш тук, ще ти ги донеса. Ще го направиш ли?

— Да — каза той. — Ако искаш, ще го направя. — И той погледна замислено към кучето, което скимтеше в краката му. — Може би то ще дойде до квартирата ми и поне веднъж ще се нахрани както трябва. — Горчивата усмивка пак се появи.

Оставих го, преди да има време да размисли и слязох долу. Някой — вероятно Джак Уайлдън, той винаги е бил човек на реда — бе сменил чиповете за долари и грижливо бе подредил парите в центъра на зелената маса. Когато ги взех, никой нищо не каза. Бейкър и Джак Уайлдън пушеха безмълвно, Джейсън Дейвидсън бе навел глава и

гледаше краката си. Лицето му изразяваше неудобство и срам. Тръгвайки към стълбите го докоснах по рамото и той вдигна благодарно очи.

Когато излязох на улицата, тя бе съвсем пуста. Брауър беше изчезнал. Стоях там с по една пачка банкноти във всяка ръка, оглеждах се напразно, но не забелязах никакво движение. Извиках веднъж лекичко, в случай че се е скрил в сянката някъде наблизо, но не последва никакъв отговор. Тогава погледнах надолу. Бездомното куче продължаваше да е там, но то никога вече нямаше да рови из боклукчийските кофи. То беше мъртво. Бълхите и кърлежите напускаха тялото му в маршируващи колони. Отстъпих назад отвратен, но едновременно с това изпълнен с някакъв странен ужас. Имах предчувствие, че ми предстои пак да си имам работа с Хенри Брауър, и така излезе. Но повече не се срещнах с него.

Огънят в камината бе изгаснал и от сенките бе започнал да се промъква хлад, но никой не се помръдна, нито пък продума, докато Джордж пак запали лулата си. Той въздъхна, кръстоса крака, при което ставите му изпукаха, и продължи.

— Няма нужда да ви казвам, че тези, които бяха участвали в играта, бяха единопдушни, че трябва да намерим Брауър и да му дадем парите. Предполагам, че някой ще ни помисли за луди, но тогава времената бяха много по-почтени. Когато си тръгна, Дейвидсън беше ужасно паникьосан. Опитах се да го дръпна встрани и да му кажа една-две хубави думи, но той само поклати глава и си тръгна, влачейки крака. Като се наспи, нещата ще започнат да му изглеждат другояче, и тогава ще можем заедно да потърсим Брауър. Уайлдън щеше да пътува извън града, а Бейкър имаше „ангажименти“. Реших, че това би бил добър начин Дейвидсън да си върне малко самочувствие.

Но когато отидох у тях на следващата сутрин, видях, че той още не е станал. Можех и да го събудя, но реших да го оставя да си отспи, докато аз събера някои основни факти.

Първо дойдох тук и говорих със Стивънс... — Той се обърна към Стивънс и вдигна вежда.

— С дядо ми, господине — каза Стивънс.

— Благодаря.

— Но моля ви, господине.

— Говорих с дядото на Стивънс. Всъщност говорих с него точно на това място, на което е той сега. Той каза, че Реймънд Гриър, един човек, когото бегло познавах, е препоръчал Брауър. Гриър бе в търговската управа на града и аз веднага тръгнах за неговия офис в сградата Флейтирън. Намерих го бързо и той веднага ме прие.

Когато му казах какво се случи предната вечер, лицето му се изпълни със смесица от жал, скръб и страх.

„Бедният Хенри! — възкликна той. — Знаех, че ще стигне дотам, но не вярвах, че това ще стане толкова скоро.“

„Какво?“ — попитах аз.

„Тази криза — каза Гриър. — Всичко тръгва от годината, която е прекарал в Бомбай. Предполагам, че само Хенри би могъл да разкаже цялата история, но аз ще Ви кажа това, което зная.“

Историята, която Гриър изложи пред мен в офиса си този ден, увеличила и съчувствието, и разбирането ми. Доколкото разбрах, Хенри Брауър е бил нещастно въввлечен в истинска трагедия. И както всички класически трагедии, които се разиграват по сцените, и тази е била причинена от фатална грешка — в случая на Брауър, разсеяност. Като член на търговското представителство в Бомбай, той е имал привилегията да използва кола, една сравнителна рядкост там. Гриър каза, че Брауър изпитвал направо детинска радост, когато карал колата по тесните улички на града, плашейки пилетата на големи шумни рояци и карайки мъже и жени да падат на колене пред своите езически божества. Той карал колата навсякъде, привличал вниманието на всички и вечно го следвали тълпи дрипави деца, които веднага се дръпвали, когато им предложил да ги повози. Колата била Форд, приличала на камионетка и била един от ранните модели, които се запалвали не само с манивела, но и при натискането на едно копче. Ще Ви помоля да запомните това.

Един ден Брауър излязъл далеч извън града, за да се срещне с някаква важна личност във връзка с доставка на въжета от юта. И когато Фордът заревал по улиците, той привлякъл обичайното внимание — и, естествено, децата го последвали.

Брауър трябвало да обядва с производителя на юта — една церемония, изпълнена с формалности, и те едва били преполовили второто блюдо, седнали на открита тераса над гъмжащата улица, когато под тях се чуло познатото кашляне и тракане на мотора,

последвано от писъци и вой. Едно от по-смелите момчета, син на някакъв дребен духовник, се промъкнал в кабината на колата, убеден, че какъвто и дракон да има под железния капак, той няма да се събуди, ако белият човек не е на кормилото. А Брауър, съсредоточен върху предстоящите преговори, забравил копчето включено и искрата готова.

Човек може да си представи как момчето е добивало все повече кураж пред очите на по-големите от него, как е докосвало огледалото, въртяло е волана и издавало звуци като клаксон. Сигурно всеки път, когато е надавал вик към дракона под капака, страхопочитанието, изписано на лицата на присъстващите е растяло.

Сигурно момчето е стъпило на съединителя за опора, когато натиснало копчето на стартера. Моторът бил горещ, веднага се запалил. Момчето, в безкрайния си ужас, сигурно е реагирало като си е дръпнало веднага крака от съединителя и се е приготвило да скочи. Ако колата е била по-стара или в по-лошо състояние, сигурно щеше да успее. Но Брауър много внимателно се грижел за колата и тя, с рев, се спуснала напред в серия подскоци. Брауър видял точно този момент, когато изскочил от къщата на производителя на юта.

Сигурно фаталната грешка на момчето е била нещо повече от нещастна случайност. Може би в опитите си да изскочи, случайно е натиснало газта. Може би в паниката си я натиснало с надеждата, че може би по този начин белият човек приспива дракона под капака. Както и да се е случило... случило се е. Колата набрала самоубийствена скорост и се спуснала по гъмжащата улица, блъскала се в бали и вързопи, смачкала плетените кафези на продавача на животни, направила една количка с цветя на трески. Тя ревнала право надолу към завоя на улицата, прескочила бордюра, блъснала се в една каменна стена и експлодирала в огнено кълбо.

Джордж премести лулата си от единия край на устата си, в другия.

— Това е всичко, което Гриър успя да ми разкаже, защото това е било всичко, което Брауър му разказал и в което имало някакъв смисъл. Останалото било някаква несвързана реч за това, че е пълна глупост да се смесват две толкова несъвместими култури. Бащата на мъртвото момче явно намерил Брауър, преди той да бъде отзован и хвърлил към него заклано пиле. Имало някакво проклетие. В този

момент Гриър ми се усмихна, така сякаш искаше да каже, че ние с него сме светски хора, запали цигара и каза:

„Когато нещо такова се случи, винаги има проклятие. Нещастните езичници трябва да запазят позиции на всяка цена. За тях това е от изключително значение.“

„Какво е било проклятието?“ — попитах аз.

„Помислих си, че ще се сетиш — каза Гриър. — Слугата му казал, че човек, който прави магии с малки деца трябва да бъде отхвърлен от обществото. Тогава той казал на Брайър, че всяко живо същество, до което той се докосне, ще умре. От сега и завинаги, амин.“ — Гриър се закиска.

„И Брауър повярвал?“

Гриър смяташе, че е повярвал.

„Не забравяйте, че той е изживял ужасен шок. И сега, от това, което ми казвате, става ясно, че вместо да се оправи, състоянието му се влошава.“

„Можете ли да ми дадете адреса му?“

Гриър започна да рови из папките си и накрая извади един лист.

„Не Ви гарантирам, че ще го намерите там — каза той. — Съвсем естествено хората не му дават лесно работа, а доколкото разбирам, той е нямал много пари.“

В този момент усетих угризение, но нищо не казах. Гриър ми се стори малко нафукан, малко самодоволен, за да му дам и най-малката информация, която имах за Хенри Брауър. Но докато се изправях, нещо ме накара да кажа:

„Снощи видях как Брауър се ръкува с едно краставо бездомно куче на улицата. Петнадесет минути по-късно кучето беше мъртво.“

„Наистина ли? Колко интересно.“

Той повдигна вежди сякаш тази забележка нямаше нищо общо с разговора н досега.

Бях се надигнал да се сбогувам и тъкмо се готвех да се ръкувам с Гриър, когато секретарката отвори вратата.

„Моля да ме извините, но нали Вие сте господин Грегсън?“

Казах й, че съм аз.

„Току що се обади един мъж на име Бейкър. Той помоли веднага да отидете на Деветнадесета улица, номер двадесет и три.“

Това ме накара силно да се стресна, защото вече бях ходил там веднъж през този ден — това бе адресът на Джейсън Дейвидсън. Когато излязох от кабинета на Гриър, той пак се настаняваше удобно с лулата си и с „Уолстрийт Джърнъл“. Повече не съм го срещал, но не смятам, че това е кой знае каква загуба. Бях изпълнен с някакъв много особен ужас — от този вид ужас, който не изкрystalизира в истински страх с определен обект, твърде невероятен, за да го възприеме човек.

Тук аз прекъснах разказа му.

— За бога, Джордж, да не искаш да кажеш, че е бил мъртъв?

— Абсолютно мъртъв — съгласи се Джордж. — Пристигнах почти едновременно със съдия-следователя. Заключение бе, че смъртта е настъпила в следствие на коронарна тромбоза. След шестнадесет дни щеше да стане на двадесет и три години.

В следващите дни се опитвах да се убедя, че всичко това е резултат от нелепо съвпадение и е най-добре да се забрави. Не мога да заспя дори и с помощта на моя добър приятел господин „Къти Сарк“. Казвах си, че ще е най-добре да си разделим парите между нас тримата, които бяхме участвали в играта и да забравим, че Хенри Брауър въобще се е появявал в живота ни. Но не можех. Вместо това извадих чек за сумата и тръгнах за адреса, който Гриър ми беше дал, някъде в Харлем.

Не го намерих на този адрес. Адресът, който беше оставен там беше някъде в Ийст Сайд, по-беден квартал, но все пак с прилични каменни сгради. Той бил напуснал квартирата си там цял месец преди играта на покер и новият му адрес беше в Ийст Вилидж, един доста западнал район.

Портиерът, кльощав мъж с огромно черно куче, което ръмжеше до коляното му каза, че Брауър се бил изнесъл на трети април — на следващия ден след играта. Попитах го какъв адрес е оставил Брауър и той отметна глава назад и издаде някакъв задавен вик, който явно му служеше вместо смях.

„Единственият адрес, който ни оставят като си тръгнат оттук, шефе, е Пъклото. Но понякога, на път за там, спират в Бауъри.“

Тогава Бауъри беше това, за което днес го смятат само хора, които не са от този град — място на бездомниците, като последна спирка за безличните хора, които искат само бутилка евтино вино или малко от белия прах, който носи дълги сънища. Отидох там. По онова

време имаше само няколко приюта, няколко благотворителни организации, които прибираха пияниците за през нощта, и стотици малки улички, където човек можеше да си скрие някой стар въшлясал дюшек. Видях десетки хора, от които бе останала само обвивката, проядени от алкохол и наркотици. Там хората нямаха имена и изобщо не използваша имена. Когато един човек падне на дъното с прояден от алкохола черен дроб, когато носят му е станал рана от непрекъснатото смъркане на кокаин и поташ, когато пръстите му са се скапали от студа, а зъбите му са прогнили до черни корени — такъв човек не се нуждае от име. Но въпреки това описвах Хенри Брауър на всеки, когото срещнех. Без никакъв отговор. Барманите вдигаха рамене и клатеха глава. Останалите просто гледаха в земята и продължаваха пътя си.

Не го намерих в този ден, нито на следващия, нито на последващия. Две седмици по-късно разговарях с един човек, който каза, че някакъв, който отговарял на описанието, нощувал преди три дни в приюта „Девърни“.

Отидох там. Намираше се само на две преки от района, който бях проучвал. Човекът на бюрото във фойето беше някаква сбръчкана антика, с белез се на люспи плешив череп и влажни бляскави очи. Върху наплютия от мухи прозорец към улицата имаше обява за стая под наем по десет цента на вечер. Внимателно повторих описанието на Брауър, а старецът кимаше през цялото време. Когато свърших, той каза:

„Познавам го, млади господине. Добре го знам. Но не мога да си спомня точно... Струва ми се, че много по-добре ще мисля с един долар пред мен.“

Извадих един долар и той ловко изчезна под пръстите му, въпреки артритата.

„Тук беше, млади господине, но си отиде.“

„Знаете ли къде е отишъл?“

„Не мога да си спомня много добре — каза човекът. — Обаче може и да си спомня, ако пред мен има един долар.“

Извадих втора банкнота, която изчезна в ръцете му със същата скорост като първата. В този момент нещо му се стори страшно смешно и от гърдите му се надигна стържеща, туберкулозна кашлица.

„Хайде, позабавлява се — казах аз. — При това добре ти платих. Кажете сега, знаеш ли къде се намира този човек?“

Старецът пак се засмя весело.

„Да, гробището Потърс Фийлд е новият му дом, нанесъл се е там завинаги, а Дяволът му е съквартирант. Какво ще кажеш за това, млади господине? Трябва да е умрял някъде вчера сутринта, защото когато го намерих към обяд, още беше топъл. Седеше прав до прозореца. Качих се при него или да си взема десетте цента за нощувката, или да го изхвърля. Оказа се, че градската управа ще го изхвърли в двуметрова дупка.“ Това предизвика нов прилив на сенилна веселост.

„Имаше ли нещо необикновено? — попитах аз, без да посмея да си дам сметка за значението на думите си. — Нещо не съвсем обичайно?“

„Май нещо си припомням... Чакай да видим...“

Извадих още един долар, за да подпомогна паметта му, но този път той не предизвика смях, въпреки че пак бързо изчезна.

„Да, имаше нещо много странно в цялата работа — каза старецът. — Викал съм общинската полиция достатъчно често заради тях и зная. Бог ми е свидетел, колко пъти съм го правил! Намирал съм ги да висят на куки от вратата, намирал съм ги умрели в леглата, намирал съм ги на външната пожарна стълба през януари с бутилка между коленете, посинели като океана. Дори намерих един удавен в умивалника, макар че това беше преди тридесет години. Но този тип, седнал в кафявия си костюм, като някоя важна клечка, бе внимателно срезан. Беше хванал дясната си китка с лявата ръка, наистина. Всякакви съм виждал, но той е първият, когото съм видял мъртъв, от това, че се е ръкувал със себе си.“

Тръгнах си и стигнах пеша до пристанището, а думите на стареца звучаха отново и отново в съзнанието ми като плоча, която се върти на едно място. Той е първият, когото съм видял мъртъв, от това, че се е ръкувал със себе си.

Стигнах до края един кей, там, където мръсната сива вода се плискаше в прогнилите колони. И тогава скъсах чека на хиляди парченца и го хвърлих във водата.

Джордж Грегсън се раздвижи и се изкашля. Огънят се бе превърнал в гаснещи въглени и студът пълзеше в пустата игрална зала. Масите и столовете приличаха на нереални сенки, като мебели от сън,

в който минало и настояще се смесват. Върлените хвърляха оранжеви отблясъци върху централния камък над огнището, в който бяха издълбани буквите: ВАЖНА Е ИСТОРИЯТА, А НЕ КОЙ Я РАЗКАЗВА.

— Само веднъж го срещнах, но това ми стига, никога няма да го забравя. Но тази среща ми бе достатъчна, за да изляза от моята скръб, защото всеки човек, който може да се разхожда сред другите хора, не може да е съвсем самотен.

Донеси ми палтото, Стивънс, май ще трябва да си тръгвам. Отдавна трябваше да съм в леглото.

И когато Стивънс го донесе, Джордж се усмихна и показа една малка бенка до левия край на устата на Стивънс.

— Наистина приликата е направо забележителна — дядо ти имаше същата бенка на съвсем същото място.

Стивънс се усмихна, но не отговори. Джордж си тръгна, а скоро след това и ние се измъкнахме.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.